

Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego
Instytutu Naukowo-Badawczego w Warszawie

Inwentarz Wydziału Kultury i Propagandy
Centralnego Komitetu Żydów w Polsce (1944-1950)

Opracowanie mgr Martyna Rusiniak

Sygn. 303/XIII/

Warszawa 2008

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Wykaz skrótów.....	7
3. Przegląd zawartości inwentarza.....	8
4. Inwentarz.....	9
5. Aneks – indeks osobowy do jednostki 181.....	70

Wstęp

Wydział początkowo nosił nazwę Wydział Propagandy i Informacji Kultury i Sztuki. Był to jeden z pierwszych Wydziałów, który powstał już jako Referat Kultury i Propagandy jesienią 1944 roku. Początkowo był on kierowany przez J. Fatera, po nim przez Henryka Sznera, następnie przez Hersza Smolara, a od 1949 r. do końca istnienia przez Karpinowicza. W 1945 roku Sekretarzem Generalnym WKiP był Paweł Zelicki, a od 1947 r. J. Łazebnik. Do pracowników Wydziału należeli także Michał Birbrajer i Szymon Hurwicz. Referentami radiowymi byli A. Karczowa i J. Turko. Z zachowanych sprawozdań dowiadujemy się o zadaniach wydziału: działalności informacyjnej (wydawanie biuletynów i jednodniówek w jidysz i w języku polskim), organizowanie akademii kulturalnych. Zajmowano się również pracą organizacyjno-propagandową: pawilony na Majdanku i w Oświęcimiu oraz organizowanie uroczystości w kolejne rocznice powstania w getcie warszawskim. Kolejnym z zadań WKiP było prowadzenie archiwum prasowego (Wydział gromadził różnego typu materiały dot. sytuacji politycznej w Polsce, życia żydowskiego w kraju w chwili obecnej oraz w okresie wojny). Starano się objąć opiekę nad repatriantami-poetami, literatami, artystami, i malarzami. Jednym z głównych zadań było koordynowanie pracy kulturalno-oświatowej Komitetów Wojewódzkich (przy oddziałach miejscowych zakładano m. in. świetlice i biblioteki). Innym z celów WKiP była obsługa prasy krajowej i wydawanie (duża część wydawanych pozycji dotyczyła czasów Zagłady). Stawiano sobie za cel walkę z antysemityzmem. Próbowano rozwijać kontakty z zagranicznymi organizacjami żydowskimi.

Jednym z najważniejszych odcinków pracy WKiP był referat radiowy, co przekłada się również na ilość zachowanych j. a. w archiwum WKiP. Pierwsze z nich były nadawane z Lublina w 1945 roku, następne z Warszawy. Na niektórych z nich występują adnotacje typu: nie przeszła przez cenzurę. Miały one na celu informowanie społeczeństwa żydowskiego o osiągnięciach Polski Ludowej oraz życiu ludności żydowskiej w kraju we wszystkich dziedzinach. Na treść audycji składały się: wydarzenia aktualne w świecie żydowskim i polskim, audycje literackie – opowiadania, wiersze, audycje wokalne. W niektórych przypadkach mamy do czynienia z dwoma audycjami na jeden dzień. Dużym mankamentem tego materiału jest ich kiepski stan zachowania, jako że mamy tutaj do czynienia z maszynopisem powielanym. Przy niektórych

audycjach z lat 1948-1950 jako ich autora mamy wymienionego Josefa Okrutnego. Do audycji z września 1949 mamy dołączony tygodniowy plan audycji oraz ogólna informacja na ich temat. Były one przeznaczone głównie do odbiorcy z USA i Europy Zachodniej. Zachowało się również kilka audycji (tylko w tłumaczeniu na polski) przeznaczonych dla odbiorcy w Grecji i na Węgrzech. Audycje miały charakter propagandowy dotyczący sytuacji społeczeństwa żydowskiego w Polsce oraz jego stosunku do państwa polskiego oraz informacje ogólne z kraju. Niekiedy trudno było ustalić daty poszczególnych audycji. Audycje radiowe – nadawano albo o 21.30 albo o 22.30 we wt., czw., sob. i niedz. (1946 r.). Audycje radiowe w języku żydowskim mają na celu:

W gestii Wydziału była redakcja organów prasowych CKŻP i jego komitetów. Najważniejszą z gazet było „Dos Naje Lebn” wychodzący w Łodzi w okresie 10.04.1945-30.10.1950. W skład jego kolegium redakcyjnego wchodził przedstawiciele wszystkich ugrupowań żydowskich reprezentowanych w CKŻP.

W ramach Wydziału działała Żydowska Agencja Prasowa. Wydawała ona od 13.11.1944 własny biuletyn informacyjny pod nazwą „Biuletyn Żydowskiej Agencji Prasowej”. Był to dziennik, początkowo w formie maszynopisu, później w formie maszynopisu powielanego.

Wydział istniał do października 1950 r.

Archiwum Wydziału Kultury i Propagandy oraz zasady porządkowania akt

Przechowywane w Żydowskim Instytucie Historycznym archiwum Wydziału Kultury i Propagandy jest fragmentem kolekcji CKŻP. Brak spisu zdawczo-odbiorczego przekazania materiałów do archiwum ŻIH po likwidacji Wydz. Kultury i Propagandy (WKiP) uniemożliwia ocenę kompletności akt archiwalnych Wydziału Kultury i Propagandy CKŻP. Nie wiemy też czy akta te były częściowo brakowane po przekazaniu do ŻIH. Przed obecnym porządkowaniem materiały te zostały wstępnie uporządkowane po 1950 roku. Sporządzono do nich inwentarz kartkowy. W wyniku tych prac w ramach zespołu znalazły się akta z innych zespołów, m.in. Towarzystwa Kulturalno-Społecznego Żydów w Polsce, Wydziału Młodzieżowego CKŻP, Związku Literatów i Dziennikarzy Żydowskich w Polsce, Towarzystwa Krzewienia Sztuk Pięknych i innych. Obecne porządkowanie doprowadziło do oddzielenia materiałów należących do innych zespołów oraz włączenie akt będących wcześniej w rozsypie, należących do Wydziału

Kultury i Propagandy (w tym dużą część korespondencji oraz audycji radiowych żydowskich). Wydział Kultury i Propagandy nie posiadał własnego stempla podawczego, co utrudniało kwalifikację części materiałów.

Podczas porządkowania akt zostały oddzielone materiały pochodzące z innych zespołów. Oddzielono dublety, które umieszczono lub na końcu teczki lub w oddzielnej teczce. Zespolono poszczególne jednostki archiwalne. Audycje radiowe żydowskie ułożono chronologicznie oraz zespolono wersję w języku jidysz z polską. Przełożono korespondencję. Usunięto elementy metalowe. Większość akt została przełożona do nowych teczek i nowych pudeł.

Obecny układ zespołu jest następujący. Część I zawiera akta organizacyjne: sprawozdania, protokoły, dokumenty dotyczące zajęć antyżydowskich w Polsce, odezwy, korespondencję, materiały dotyczące kontaktów z instytucjami zagranicznymi i finanse WKiP. Część II to materiały wydawnicze: bibliografie książek i czasopism żydowskich, wykazy dziennikarzy, robocze materiały wydawnicze, artykuły, reportaże, referaty, recenzje, wycinki prasowe i odpisy artykułów (w tym powstałych przed 1944 r.). Część III to żydowskie audycje radiowe, które zawierają teksty audycji, korespondencję oraz materiał roboczy. W części IV umieszczono materiały dotyczące powstania w getcie warszawskim dotyczące obchodów kolejnych rocznic wybuchu powstania w latach 1946-1950 oraz materiały dotyczące pomnika Bohaterów Getta i teksty dotyczące powstania w getcie warszawskim. Część V to prasa, którą podzielono na dwie części: prasę wydawaną przez CKŻP i prasę wydawaną w Polsce i zagranicą (w tym prasa nie dotycząca spraw żydowskich). Część VI stanowią dokumenty dot. działalności Dos Naje Lebn: materiały organizacyjne i wydawnicze, korespondencja, akta personalne pracowników oraz akta finansowe. Część VII zawiera dokumenty dotyczące Żydowskiej Agencji Prasowej: akta organizacyjne, materiał wydawniczy i korespondencję. W skład części VIII weszły dokumenty dotyczące współpracy z World Jewish Congress: sprawy organizacyjne Kongresu, w tym sprawozdania, kontakty WJC z CKŻP, z ONZ, akta dotyczące praw ludzkich; korespondencja i prasa wydawana przez Agendy WJC. Część IX stanowią akta oddziałów miejscowych Wydziału Kultury i Propagandy prowadzące swoją działalność przy Komitetach Żydowskich w: Białymstoku, Bydgoszczy, Częstochowie, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Przemyślu, Szczecinie, Tarnowie, Warszawie, Włocławku i Wrocławiu.

Ostatnią część – X – stanowią tzw. varia, w skład których wchodzi dokumenty dot. filmu i chóru żydowskiego.

Biuletyn Żydowskiej Agencji Prasowej stanowi odrębny zespół.

Pod względem językowym zdecydowanie przeważa język jidysz. Inne często się pojawiające to j. polski i angielski. Pozostałe występują sporadycznie. Materiały zachowały się w miarę dobrym stanie technicznym. W najgorszym stanie znajdują się audycje radiowe żydowskie.

Po uporządkowaniu archiwum liczy 248 jednostek archiwalnych o objętości ok. ... mb. Akt. Materiałom Wydziału Kultury i Propagandy została nadana w Archiwum ŻIH następująca sygnatura: 303/XIII/...

Opis akt w inwentarzu

Opis jednostki w inwentarzu składa się z kilku członów. Otwiera go ogólna charakterystyka danej grupy akt. W drugim członie opisu jednostki podano charakterystykę merytoryczną akt, np. protokoły, sprawozdania, korespondencja, wycinki prasowe, artykuły itd. Następnie podano informacje uzupełniające na temat zawartości dokumentacji. W opisie zewnętrznym materiałów podano: daty skrajne dokumentów zawartych w danej jednostce, sposób zapisu (rękopis, maszynopis, druk), język, forma przechowywania (akta luźne, szyte), dane o liczbie stron w jednostce i ewentualnie uwagi o stanie zachowania.

Pomoce archiwalne

Dla inwentarza do j. a. 181 zawierającej materiały personalne sporządzono indeks osobowy.

***

Prace nad inwentarzem archiwum Wydziału Kultury i Propagandy CKŻP były przeprowadzone w 2008 r. dzięki wsparciu finansowemu the United States Holocaust Memorial Museum w Waszyngtonie.

Bibliografia: Archiwum Wydziału Kultury i Propagandy CKŻP i innych wydziałów CKŻP w Archiwum ŻIH; *Zarys działalności Centralnego Komitetu Żydów w Polsce za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 1946 r.*, Warszawa 1947; Tadeusz Epsztein, „Przewodnik po zespołach archiwum

Centralnego Komitetu Żydów w Polsce ze zbiorów Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie. Holocaust, ewidencja ocalonych, poszukiwania, materiały biograficzne”, Warszawa 2005.

Wykaz skrótów

art. – artykuł

b.d. – brak daty

CKŻP – Centralny Komitet Żydów w Polsce

dn. – dnia

dot. – dotyczy

egz. – egzemplarz

fr. – fragment

inf. – informacje

ITA – Idisze Telegrafn Agencje

j. a. – jednostka archiwalna

j. ang. – język angielski

j. franc. – język francuski

j. hebr. – język hebrajski

j. hiszp. – język hiszpański

j. niem. – język niemiecki

j. pol. – język polski

j. ros. – język rosyjski

JPA – Jidisze Prese Agentur

m. in. – między innymi

mps – maszynopis

MSZ – Ministerstwo Spraw Zagranicznych

nast. – następujące

NN – Autor nieznany

nr – numer

NSZ – Narodowe Siły Zbrojne

OKŻ – Okręgowy Komitet Żydowski

ONZ – Organizacja Narodów Zjednoczonych

org. – oryginał

PKŻ – Powiatowy Komitet Żydowski

r. - rok

rkps – rękopis

s. - strona

sygn. – sygnatura

ŚKŻ – Światowy Kongres Żydowski

UN – United Nations

Wg- według

WJA – World Jewish Affairs

WJC – World Jewish Congress

WKiP – Wydział Kultury i Propagandy

WKŻ – Wojewódzki Komitet Żydowski

wyd. – wydana/Wydawnictwo

Wydz. – Wydział

zaw. – zawierające

ŻAP – Żydowska Agencja Prasowa

ŻOB – Żydowska Organizacja Bojowa

żyd. – żydowskie

Przeгляд zawartości inwentarza

- I. Akta organizacyjne – j. a. 1-36
- II. Materiały wydawnicze – j. a. 37-67
- III. Audycje radiowe żydowskie – j. a. 68-112
- IV. Wokół powstania w getcie warszawskim – j. a. 113-138
- V. Prasa – j. a. 139-176
- VI. Dos Naje Lebn – j. a. 177-185
- VII. Żydowska Agencja Prasowa – j. a. 186-192
- VIII. Materiały dotyczące współpracy z World Jewish Congress (WJC) – Światowym Kongresem Żydowskim – j. a. 193-230
- IX. Oddziały miejscowe Wydziału Kultury i Propagandy – j. a. 231-246
- X. Varia – j. a. 247-248

Inwentarz akt Wydziału Kultury i Propagandy Centralnego Komitetu Żydów w Polsce

I. AKTA ORGANIZACYJNE

1. Akta organizacyjne.

Schemat organizacyjny Wydziału Kultury i Propagandy z podziałem na sekcje

b.d., rkps, jidysz, j. pol., luźne, s.

2. Akta organizacyjne.

Plan pracy Wyd. Kultury i Propagandy na maj 1945 r.

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

3. Akta organizacyjne.

Sprawozdania z działalności Wydziału Kultury i Propagandy

1946-1947, mps, j. ang., jidysz, j. pol., luźne, s.

4. Akta organizacyjne.

Spis adresów różnych instytucji żyd. zagranicznych i Polskich Urzędów Konsularnych za granicą

b. d., rkps, mps powielany, j. pol., luźne, s.

5. Akta organizacyjne.

Pismo wychodzące Wydz. Kultury i Propagandy z 2.10.1946 do CKŻP z informacją dot. konkursu na sztukę „Konkurs af an ejnikajt-piese”

1946, mps, jidysz, luźne, s.

6. Akta organizacyjne.

Sprawozdania Centralnej Biblioteki Żydowskiej przy CKŻP za lata 1945-1948 sporządzone przez kierownika Biblioteki – Basię Bermanową

b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.

7. Akta organizacyjne.

Listy dzienników i czasopism (m.in. żydowskich zaw. sygn. Biblioteki Narodowej w Warszawie); Bibliografia artykułów i książek znajdujących się w Bibliotece Narodowej i Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego o tematyce żydowskiej (duża część dot. historii Żydów w Warszawie)

b.d., rkps, jidysz, j. pol., luźne, s.

Zajścia antyżydowskie w Polsce

8. Akta organizacyjne.

Zajścia antyżydowskie w Polsce: „Ohydny mord na 7 Żydach w miasteczku Sokoły” – odpis art. z „Rzeczpospolitej” z dn. 29.03.1945; „Rzeszów – wierzchowiny”, Jan Felix – odpis art. z „Nowej Epoki” z 30.06.1945; wokół pogromu kieleckiego – „Komunikat fun Central-Komitet fun Pojlisze Jidn in cuzamenhang mit di geszeeniszn in Kelc”, Odezwa – „Do ludności żydowskiej w Polsce”, „Kazanie wygłoszone w Kielcach dn. 7.07.1946 r. nad otwartym grobem 40 ofiar pogromu kieleckiego”; Protokół sporządzony w Wydziale Kultury i Propagandy CKŻP (dn. 24.07.1946) - zeznania Maksa Holca;

Protokół zeznania Racheli Grunglas dot. pogromu w Kielcach (05.07.1946 r.)
„Wykaz mordów dokonanych na ludności żydowskiej przez przestępców i
bandy dywersyjne z pod znaku NSZ w poszczególnych województwach” –
informacje z roku 1945

b.d., rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

9. Akta organizacyjne.

Protokół narady różnych wydziałów przy CKŻP z udziałem poetów
Indelmana i Kaczerginskiego „Protokół narady odbytej 16.08.1946 w
sprawie wydania śpiewnika żydowsko-hebrajskiego”

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

10. Akta organizacyjne.

Odezwa „Cu der jidiszer bafelkerung in Pojln” – wydana przez CKŻP

b.d., mps, jidysz, luźne, s./790

11. Akta organizacyjne.

Księgi gości odwiedzających muzeum w Oświęcimiu w latach 1947-1948

1947-1948, Oświęcim, rkps, jidysz, j. pol., poszyt, s.

Korespondencja

12. Akta organizacyjne.

Dzienniki korespondencji wychodzącej: od 2.10.1945 do 24.09.1946

1945-1946, rkps, j. pol., poszyt, s.

13. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 20.03.-12.12.1945 (m. in. do różnych instytucji żydowskich)

1945, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

14. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 11.01.-31.07.1946 (do różnych instytucji żydowskich, gazet i osób prywatnych)

1946, rkps, mps, j. ang., jidysz, j. pol., luźne, s.

15. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 1.08.-26.10.1946 (do różnych instytucji żydowskich, gazet i osób prywatnych)

1946, rkps, druk, mps, j. franc., jidysz, j. pol., luźne, s.

16. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 28.10.-23.12.1946 (do różnych instytucji żydowskich oraz czasopism)

1946, rkps, mps, j. ang., j. franc., jidysz, j. pol., j. ros., luźne, s.

17. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 3.01.-27.06.1947 (do różnych instytucji polskich, żydowskich polskich i zagranicznych, gazet i osób prywatnych)

1947, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki na części listów, s.

18. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 9.08.-30.12.1947 (do różnych instytucji polskich, żydowskich polskich i zagranicznych, gazet i osób prywatnych)

1947, rkps, mps, jidysz, luźne, zacieki na części dokumentów, s.

19. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 3.01.-31.07.1948 (do różnych instytucji polskich, żydowskich polskich i zagranicznych, gazet i osób prywatnych)

1948, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki na części dokumentów, s.

20. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 2.08.-24.12.1948 (do różnych instytucji polskich, żydowskich polskich i zagranicznych, gazet i osób prywatnych)

1948, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki na części dokumentów, s.

21. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 3.01.-25.04.1949 (do różnych instytucji polskich, żydowskich polskich i zagranicznych, gazet i osób prywatnych)

1949, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

22. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 4.05.-29.12.1949 (do różnych instytucji polskich, żydowskich polskich i zagranicznych, gazet i osób prywatnych)

1949, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

23. Akta organizacyjne.

Korespondencja wychodząca ogólna za okres 13.01.-3.04.1950 (do różnych instytucji polskich, żydowskich polskich i zagranicznych)

1950, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

24. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca krajowa z różnych instytucji z 1945 roku

1945, rkps, mps, jidysz, j. pol., fot., luźne, s.

25. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca krajowa z różnych instytucji z 1946 r.

1946, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

26. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca krajowa z różnych instytucji z 1947 r.

1947, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

27. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca krajowa z różnych instytucji z 1948 r.

1948, rkps, druk, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

28. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca z różnych instytucji z 1949-1950

1949-1950, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

Uwagi: na końcu jest dołączona korespondencja bez dat

29. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca zagraniczna z różnych instytucji za okres:
kwiecień 1945 – grudzień 1947

1946-1947, rkps, mps, druk, j. ang., j. franc., j. hebr., jidysz, j. niem., j.
pol., luźne, s.

30. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca zagraniczna z różnych instytucji za okres:
styczeń-grudzień 1948

1948, rkps, mps, j. ang., j. hebr., jidysz, j. pol., luźne, s.

31. Akta organizacyjne.

Korespondencja przychodząca zagraniczna z różnych instytucji za okres:
styczeń 1949 – maj 1950

1949-1950, rkps, druk, mps, j. ang., j. franc., jidysz, j. niem., j. pol., luźne,
s.

Uwagi: na końcu została umieszczona korespondencja bez dat

Materiały dot. kontaktów z instytucjami zagranicznymi

32. Akta organizacyjne.

Materiały dot. współpracy z instytucjami zagranicznymi. Wokół
Konferencji Światowej Federacji Żydów Polskich w Nowym Jorku w dn.
26.05.-3.06.1945 – sprawozdania, wycinki prasowe dot. Konferencji

1945, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

33. Akta organizacyjne.

Materiały dot. kontaktów z instytucjami zagranicznymi. „Conference on
Jewish Relief and Rehabilitation” (teksty referatów i przemówień z
paryskiej konferencji z listopada 1948 r.)

b.d., mps powielany, j. ang., jidysz, luźne, s.

34. Akta organizacyjne.

Materiały dot. kontaktów z instytucjami zagranicznymi. Francojzische
farszidene meldungen (odezwy, zaproszenia na różne wiece i wydarzenia
kulturalne); Odezwy wyd. przez Jidische Solidaritet w Brukseli

b.d., Bruksela, Paryż mps, druk, j. franc., jidysz, luźne, s.

Finanse

35. Akta organizacyjne.

Preliminarze budżetowe Wydziału Kultury i Propagandy na rok 1946 oraz schematy preliminarzy

b.d., rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

36. Akta organizacyjne.

Pokwitowania przysłane do Wydz. Kultury i Propagandy za wysłany materiał (1946 i bez daty)

b.d., rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

II. MATERIAŁY WYDAWNICZE

37. Materiały wydawnicze.

Bibliografia prasy żydowskiej wychodzącej w Polsce w języku polskim i jidysz

b.d., mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

38. Materiały wydawnicze

Wykaz instytucji i stowarzyszeń, do których wysłano książki. Korespondencja w tej sprawie z Towarzystwem Kultury Żydowskiej i Komitetami Wojewódzkimi. Spis książek przeznaczonych do wysłania do Biblioteki Publicznej

1948-1949, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

39. Materiały wydawnicze.

Wykazy pism wychodzących w Polsce: Wydawnictwa periodyczne i jednorazowe oraz wykaz wydawnictw Działu Oświaty CKŻP

b.d., rkps, mps, j. pol., jidysz w transliteracji, luźne, s.

40. Materiały wydawnicze.

Wykaz dziennikarzy zagranicznych przebywających w Polsce sporządzony przez MSZ Wydział Prasowy

1946, Warszawa, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

41. Materiały wydawnicze.

Przegląd prasy hebrajskiej z okresu 10-20.06.1949 wykonany przez Konsulat Generalny Polski w Tel Awie. Attachat prasowy

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

42. Materiały wydawnicze.

„Materialn cum biuletin Aktuele problemen”

b.d., mps powielany, jidysz, luźne, s.

43. Materiały wydawnicze.

Sprawy polityczne – przemówienia na posiedzeniach Krajowej Rady Narodowej” E. Sommersteina, Góreckiego, Szuldenfreia, Adolfa Bermana z lat 1944-1946; materiały dot. konferencji międzypartyjnych z 1946 r.

1946, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

44. Materiały wydawnicze.

Artykuły. Utwory literackie i teksty dot. czasów okupacji oraz artykuły dot. obecnej sytuacji społeczeństwa żyd. w Polsce

b. d., jidysz, j. pol., luźne, naderwania, s.

Uwagi: poszczególne artykuły są fragmentaryczne

45. Materiały wydawnicze.

Materiał wydawniczy dot. życia społeczności żydowskiej w Polsce – zawierają inf. na temat wydarzeń politycznych, w tym ogólnopolskich i kulturalnych

b.d., mps, rkps, jidysz, j. pol., luźne, naderwania, s.

46. Materiały wydawnicze.

Artykuły. konspekt numeru wraz ze wstępnym spisem treści bliżej nieokreślonego czasopisma – zawierają teksty dot. historii Żydów, opracowania, wiersze, notatki prasowe w tym pochodzące z ŻAPu.

1949, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

Wycinki prasowe i odpisy

47. Materiały wydawnicze.

Wycinki prasowe dot. spraw żydowskich w Polsce, głównie dot. bezpieczeństwa Żydów (pogromy i zajścia antyżydowskie)

1945-1946, rkps, druk, jidysz, j. pol., luźne, s.

48. Materiały wydawnicze.

Wycinki prasowe dot. spraw ogólnie żydowskich, w tym głównie Palestyny

1946-1947, rkps, druk, mps, j. pol., luźne, s.

49. Materiały wydawnicze.

Wycinki prasowe dot. różnych spraw – głównie dot. wydarzeń kulturalnych w Polsce i na świecie oraz politycznych

b.d., druk, j. ang., j. hiszp., jidysz, j. pol., luźne, s.

50. Materiały wydawnicze.

Artykuły. „Walka o adoptowane dziecko. Tragedia małżonków Nowaków. Sąd bydgoski przywróci dziecku dom rodzinny” (odpis wycinka z gazety „Ziemia Pomorska”); „Zawiły spór o dziecko” (odpis wycinka z „Gazety Ludowej” nr 201/III z 25.07.1947)

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

51. Materiały wydawnicze.

Artykuły prasowe. Odpisy artykułów prasowych z: „Literisze bleter” z 1926 r.; „Gerechtikejt” z 1946 r.; z „Dziennika Polskiego” z 1946 r.

b.d., mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

52. Materiały wydawnicze.

Artykuły. Odpisy artykułów pochodzących z prasy zagranicznej i tłumaczenia na j. pol. (m.in. z „Arbeter-Wort”, „The Jewish Chronicle”, „Committee Reporter”, „Congress Weekly”, „Der Tog” i inne) informacje na temat wydarzeń życia

żydowskiego na świecie oraz dot. opinii Żydów zagranicznych na temat sytuacji Żydów w Polsce

b.d., mps, j. ang., jidysz, j. pol., luźne, s.

Artykuły, reportaże, referaty, recenzje

53. Materiały wydawnicze.

Artykuł. W. Aleksandrowicz – „Perec i wolna szkoła żydowska (dwie rocznice)” (odpis z „Walka. Miesięcznik socjalistyczny” rok II zeszyt 4-5, Kraków IV-V.1925)

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

54. Materiały wydawnicze.

Artykuł. Tuwia Borzykowski – „Żydzi w powstaniu warszawskim” (tekst wysłany przez Wydz. Kultury w celu publikacji)

b.d., mps powielany, j. pol., luźne, s.

Uwagi: w teczce znajdują się dwie podobne wersje tego samego tekstu

55. Materiały wydawnicze.

Artykuł. Margerite Higgins – tłumaczenie art. dot. życia Żydów na Dolnym Śląsku

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

56. Materiały wydawnicze.

Artykuł. I. Schiper, „Najstarszy cmentarz żydowski w Warszawie i założenie cmentarza na Pradze” (fr. książki Schipera – „Cmentarze żydowskie w Warszawie”)

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

57. Materiały wydawnicze.

Artykuł. H. Smoliar, „Underground” fr. książki „Jews without Yellow Patches”

b.d., mps, j. ang., luźne, s.

58. Materiały wydawnicze.

Artykuły. „Informacje o przebiegu rozmów przeprowadzonych z przedstawicielami KC Cukunftu”, „Platforma naszej współpracy z Cukunftem” (artykuły w formie sprawozdań)

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

59. Materiały wydawnicze.

Artykuły, referaty i recenzje dot. kultury żydowskiej. D. Karpinowicz, „Dos gelejterte jidisze wort”; D. Bor, „Der ojsdruker fun undzer tradicje”; Josef Sandel, „Ojssztelung fun der lodzer jidiszer kinstler”; Chajim Nec, „Jidiszer estrade-ansambl in Niderszlezie”; Jeszajahu Szpigel, „Motiwn fun heroik un martirologie in der najer jidiszer literatur /a wort cu der ideischer diskusie/”; NN, „Dos genurt fun a fon”; NN, „A por werter wegn a gastiolin fun barimtn balet artist fun Stalin premie”; „Wegn amerikaner jidisz „humor”

b.d., rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, uszkodzenia i ubytki tekstu, s.

60. Materiały wydawnicze.

Artykuły. „Zwycięstwo Haliny Iwanowej” i „Postęp kultury i oświaty”

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

61. Materiały wydawnicze.

Artykuły. N. Szwarz, ***; NN, „Lenin un Stalin wegn di demokratisze principn fun der ojsern-politik”; Ch. Zilberman – „Jidn ajznbaner in Sowetnfarband” (opracowania na tematy polityczne dotycz. ZSRR)

b.d., mps, jidysz, luźne, s.

62. Materiały wydawnicze.

Artykuł. „Gerszon Dua (kurce biografie)” - biografia

b.d., mps, jidysz, luźne, s.

63. Materiały wydawnicze.

Artykuł. „Przemówienie powitalne przedstawiciela komunistycznej partii Izraela tow. Gożańskiego”

b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, zacieki, naderwania, s.

64. Materiały wydawnicze.

Artykuł. Tekst/referat dot. zjednoczenia młodzieży – powstania Związku Młodzieży Polskiej

b.d., mps, j. pol., luźne, uszkodzenia i ubytki tekstu, s.

65. Materiały wydawnicze.

Artykuł. Referat „Państwo żydowskie i syjonizm”

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

Uwagi: tekst prawdopodobnie powstał po maju 1948 r.

66. Materiały wydawnicze.

Artykuł. Odczyt - „Jak żyli ludzie w dawnych czasach?”

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

67. Materiały wydawnicze.

Artykuły i opracowania dot. Palestyny i Izraela. Prof. Zorech Grinberg – Der muter-Haskl fun dem historiszn baszlus wegn Palestine”; „The Zionist Lie”; „Master Races and Inferior Races in Israel”; The Jewish Gestapo: a substitute for prosperity in Israel?”; „Anti-immigrant feeling in Israel”

b.d., rkps, mps, j. ang., jidysz, j. pol., luźne, s.

III. AUDYCJE RADIOWE ŻYDOWSKIE [radio-ojdicie]:

68. Audycje radiowe żydowskie.

Korespondencja przychodząca do Redakcji Audycji/Referatu Radiowego przy CKŻP

1945-1947, Warszawa, mps, j. pol., luźne, s.

69. Audycje radiowe żydowskie.

Wykaz członków CKŻP zapisanych na kurs Wszechnicy Radiowej (zaw. nast. informacje: nazwisko, imię, adres, wykształcenie)

b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, naderwania, s.

70. Audycje radiowe żydowskie.

Materiał roboczy audycji – zawiera utwory literackie, ogłoszenia w celu poszukiwania zaginionych osób, sprawozdania z terenu i odpisy z prasy

b. d., mps, rkps, jidysz, j. pol., j. ros., luźne, s.

71. „Audycje radiowe żydowskie”: 7.01.-31.03.1945

1945, Warszawa-Lublin, rkps, mps, j. hebr. w transliteracji, jidysz, luźne, s.

72. „Audycje radiowe żydowskie”: 7.04.-30.06.1945

1945, Warszawa-Lublin, rkps, mps, jidysz, luźne, s.

73. „Audycje radiowe żydowskie”: 3.07.-29.09.1945

1945, Warszawa-Lublin, rkps, mps, jidysz, luźne, s.

74. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.10.-28.12.1945

1945, Warszawa-Lublin, rkps, mps, jidysz, luźne, s.

75. „Audycje radiowe żydowskie” z 1945 roku bez dziennych dat

1945, Warszawa-Lublin, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

76. „Audycje radiowe żydowskie”: 3.01-28.04.1946

1946, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

77. „Audycje radiowe żydowskie”: 5.05-31.08.1946

1946, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

78. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.09-29.10.1946

1946, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, kiepski stan zachowania, s.

Uwagi: w teczce znajdują się również audycje z 1946 roku nie datowane

79. „Audycje radiowe żydowskie”: 5.11-31.12.1946

1946, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, tekst słabo czytelny,
naderwania, s.

80. „Audycje radiowe żydowskie”: 8.03-28.06.1947

1947, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, kiepski stan zachowania:
naderwania, tekst chwilami słabo czytelny, s.

81. „Audycje radiowe żydowskie”: 3.07-30.08.1947

1947, Warszawa, rkps, mps, j. pol., luźne, naderwania, tekst chwilami
nieczytelny, s.

82. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.09-30.10.1947

1947, Warszawa, rkps, mps, j. pol., luźne, tekst słabo czytelny, s.

83. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.11-30.11.1947

1947, Warszawa, mps, j. pol., luźne, tekst słabo czytelny, naderwania, zacieki, s.

Uwagi: na końcu teczki audycje bez dat

84. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.12-27.12.1947

1947, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, uszkodzenia i ubytki tekstu, s.

85. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.01-31.01.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

86. „Audycje radiowe żydowskie”: 3.02.-29.02.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, naderwania, s.

87. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.03-30.03.1948¹

1948, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

88. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.04-29.04.1948

---

¹ Dołączony tekst audycji literackiej Josefa Okrutnego „Jokel i Fajwisz”.

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, kiepski stan zachowania,
mps kiepsko czytelny, s.

Uwagi: na końcu teczki audycje w jidysz z tego okresu bez dat

89. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.05-30.05.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, słabo czytelny mps, s.

Uwagi: na końcu teczki audycja bez daty z maja

90. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.06-28.06.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, uszkodzenia i ubytki
tesktu, s.

Uwagi: na końcu teczki audycje bez dat – prawdopodobnie z 06.1948 r.

91. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.07-31.07.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, naderwania, s.

Uwagi: na końcu teczki audycje bez dat

92. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.08-31.08.1948

1948, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, ubytki, mps słabo
czytelny, s.

93. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.09.-30.09.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, zły stan zachowania, s.

94. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.10-31.10.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, tekst słabo czytelny, s.

95. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.11-30.11.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, uszkodzenia i ubytki tekstu, s.

96. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.12-30.12.1948

1948, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, naderwania, zacieki, mps kiepsko czytelny, s.

97. „Audycje radiowe żydowskie” – 1948 r. (niekompletne)

1948, Warszawa, mps, j. pol., zacieki, mps słabo czytelny, luźne, s.

98. „Audycje radiowe obcojęzyczne żydowskie: węgierskie i greckie”: z 15.12.1948, 18.12.1948, 19.12.1948 i 21.12.1948

1948, Warszawa, rkps, mps, j. pol., luźne, bardzo zły stan zachowania, zacieki i naderwania, s.

99. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.01-30.01.1949

1949, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, naderwania, tekst słabo czytelny, s.

100. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.02-26.02.1949
- 1949, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, naderwania, tekst jidysz słabo czytelny, s.
101. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.03-31.03.1949
- 1949, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, naderwania, mps chwilami prawie nieczytelny, s.
102. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.04-30.04.1949
- 1949, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, naderwania, ubytki tekstu, tekst prawie nieczytelny, s.
- Uwagi: audycje w jidysz są prawie nieczytelne i nie zostały scalone datami z ich odpowiednikami - audycjami w j. pol.
103. „Audycje radiowe żydowskie”: 5.05-31.05.1949
- 1949, Warszawa, mps, jidysz, j. pol. luźne, bardzo zły stan zachowania, s.
104. „Audycje radiowe żydowskie”: lipiec 1949 r.
- 1949, Warszawa, mps, jidysz, luźne, s.
- Uwagi: jedna audycja bez daty
105. „Audycje radiowe żydowskie”: 4.08-30.08.1949

1949, Warszawa, mps, jidysz, luźne, słabo czytelne, s.

106. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.09.-29.09.49 (dołączone do nich: „Informacja na temat audycji w języku żydowskim” z 30.09.49, „Plan audycji w języku żydowskim” na 2.10.1949 oraz brudnopis audycji z września 1949 r.)

1949, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

107. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.10-30.10.1949

1949, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, kruchy papier, s.

108. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.11-29.11.1949

1949, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, kruchy papier, s.

109. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.12-31.12.1949

1949, Warszawa, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, kruchy papier, zacieki, naderwania, s.

110. „Audycje radiowe żydowskie obcojęzyczne” – z dn. 28.05.1949 i 27.09.1949 (fr.)

1949, Warszawa, mps, j. pol., luźne, s.

111. „Audycje radiowe żydowskie”: 1.01-31.01.1950

1950, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, kruchy papier, s.

112. „Audycje radiowe żydowskie”: 2.02-27.02.1950

1950, Warszawa, mps, jidysz, j. pol., luźne, zacieki, s.

IV. WOKÓŁ POWSTANIA W GETCIE WARSZAWSKIM

Trzecia rocznica – 1946 r.

113. Wokół powstania w getcie warszawskim.

Obchody rocznicy powstania w getcie warszawskim – 1946 r. – sprawozdania z przebiegu akademii żałobnych poza Warszawą, korespondencja do CKŻP dot. obchodów 3. rocznicy powstania w getcie warszawskim, zaproszenia na akademię (Gliwice, Olsztyn, Częstochowa, Dolny Śląsk, Dzierżoniów-Wrocław, Kraków)

1946, rkps, druk, mps, j. pol., luźne, s.

114. Wokół powstania w getcie warszawskim.

Obchody w 1946 r. w Warszawie: Spis delegatów zagranicznych przybyłych na uroczystości 19.04, korespondencja wychodząca i przychodząca z kwietnia dotycząca organizacji obchodów, zaproszenie na uroczystości, program obchodów (w tym przemówienie Antka Cukiermana)

1946, rkps, druk, mps, j. pol., jidysz w transliteracji, luźne, s.

Czwarta rocznica - 1947 r.

115. Wokół powstania w getcie warszawskim.

Korespondencja przychodząca do Warszawy (w tym m.in. do ŻAPu dot. przebiegu obchodów IV. rocznicy powstania w getcie warszawskim oraz sprawozdania z odbytych uroczystości (Bydgoszcz, Gdańsk, Kalisz, Katowice, Kraków, Lublin, Płock, Poznań, Włocławek))

1947, rkps, druk, mps, j. pol., luźne, s.

Piąta rocznica - 1948 r.

116. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Broszura. „Materialn far prese un referatn cum 5-tn jortog fun ufsztand in warszewer geto”, część 1 i 2, 1948

Wydawnictwo Central Komitet fun di Jidn in Pojln. Optejlung far Kultur un Propagande, Warszawa 1948
1948, druk, mps powielany, jidysz, luźne, s.
117. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Spisy z adresami żydowskich instytucji zagranicznych, do których prawdopodobnie wysłano zaproszenia; Korespondencja wychodząca do MSZ z załączonymi listami delegatów zagranicznych (z prośbą na udzielenie wiz wjazdowych do Polski na uroczystości); wykazy delegatów zagranicznych, zaawizowanych oraz delegatów polskich, spisy uczestników przybyłych na uroczystości;

b. d., rkps mps, j. pol., luźne, s.
118. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Wokół obchodów V rocznicy. Karta uczestnictwa na nazwisko Reiner Gustawa (na bezpłatny przejazd PKP na uroczystości); „Program obchodu

5-ej rocznicy powstania w getcie Warszawy”; „Komunikat Komitetu Obchodu przy CKŻP 5 rocznicy Powstania w Ghetcie Warszawskim i odsłonięcia pomnika Bohaterów Ghetta”; „Przemówienie wiceprzewodniczącego CKŻP Józefa Sacka na uroczystości odsłonięcia Pomnika Bohaterów Getta 19 kwietnia 1948 r.”; „Lista osób do Prezydium Akademii”; Lista osób „Do Prezydium przedstawiciele delegacji zagranicznych”; Protokół z Konferencji Prasowej oraz partii politycznych w dn. 6.04.1948 w związku z uroczystościami w V rocznicę powstania w getcie – konferencja zorganizowana przez Warszawski WKŻ; pismo z Krakowskiego WKŻ w sprawie obchodów V rocznicy powstania w getcie warszawskim mających miejsce w Krakowie

b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.

119. Wokół powstania w getcie warszawskim.

Korespondencja wychodząca dot. organizowania uroczystości w V rocznicę powstania w getcie warszawskim, w tym zaproszenia do instytucji (1947-1948)

b.d., mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

120. Wokół powstania w getcie warszawskim.

Korespondencja przychodząca z poszczególnych krajów od osób prywatnych i instytucji żydowskich dot. udziału w uroczystościach V rocznicy powstania w getcie (m.in. depesze z gratulacjami oraz dołączone do niektórych listów kopie odpowiedzi CKŻP)

1948, rkps, mps, j. ang., j. czes., j. franc., j.hebr., jidysz, j. pol., luźne, s.

Uwagi: do niektórych listów dołączone zostały tłumaczenia na jęz. pol.

121. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Spisy nadesłanych depesz i listów od różnych osobistości i organizacji w związku z obchodami i odsłonięciem pomnika

b. d., mps, j. pol., luźne, s.

Szósta rocznica – 1949 r.

122. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Broszura. „Materialn far prese un referatn. Cum VI-tn jortog fun ufsztand in warszewe geto (19-ter april 1943 jor)/Powstanie w getcie warszawskim. Materiały dla prasy i referatów”

Wyd. CKŻP. Wyd. Kultury i propagandy
1949, Warszawa, druk, mps powielany, j. pol., jidysz, luźne, s.
Uwagi: broszura ta w wersji polskiej i jidysz
123. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Materiały dot. obchodów VI rocznicy powstania: Odezwa CKŻP z dn. 16.03.1949 w sprawie organizacji obchodów VI rocznicy powstania: „Cu ale jidisze komitetn un gezelsafteleche organizacjes”; karta pocztowa przedstawiająca Pomnik Bohaterów i Męczenników Getta Warszawskiego, wyd. nakładem CKŻP²; Zaproszenie od CKŻP na uroczystą akademię

1949, Warszawa, druk, mps powielany, j. ang., jidysz, j. pol., luźne, s.
124. Wokół powstania w getcie warszawskim.

---

² Na karcie pieczęć z Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk z pozwoleniem na rozpowszechnianie.

Spis instytucji i nazwisk osób w nich pracujących zaproszonych do Warszawy na obchody VI rocznicy powstania w getcie warszawskim.

1949, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

125. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Obchody VI rocznicy. – „My, współbojownicy i spadkobiercy powstańców warszawskiego getta...” – przemówienie Przewodniczącego CKŻP Grzegorza Smolara na Akademii w Warszawie, dn. 19.04.1949³

1949, Warszawa, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

126. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Teksty wokół powstania: NN, „W 6 rocznicę powstania w getcie warszawskim”; D. Karpinowicz, „Der emes wegn di jidisze bejs-olemim in Pojln”

b. d., rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

127. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Teksty wokół powstania: brudnopis referatu wygłoszonego podczas uroczystości (zawiera informacje m.in. na temat historii getta warszawskiego i powstania ŻOB)

b. d. [1949], rkps, j. pol., luźne, s.

Uwagi: tekst chwilami podobny do tego z j. a. nr 123, być może że jest to jedna z wersji tekstu do broszury

---

³ Brudnopis i czystopis.

128. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Teksty wokół powstania: Referat wice-wojewody Bydgoszczy
Jakubowicza – „W szóstą rocznicę powstania w getcie warszawskim”

b.d., rkps, mps, j. pol., luźne, s.
129. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Sprawozdanie z przebiegu uroczystości w VI rocznicę powstania – I.
Łazebnik, „Wegn farlojff fun di fajerungen cun 6-tn jortog fun ufsztand in
warszewer geto”

b.d., mps, jidysz, j. pol., luźne, s.
130. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Korespondencja dot. organizacji oraz sprawozdania z odbytych już
uroczystości na terenie Polski, (m.in. A. Rozenberga do Millera dot.
wydania broszury na temat historii powstania)

1949, rkps, mps, j. pol. luźne, s.

Siódma rocznica – 1950 r.

131. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Teksty wokół powstania w getcie. Materiał propagandowy. „Szkic
historyczny powstania w getcie warszawskim. W siódmą rocznicę
powstania”. Opracowanie na podstawie materiałów Żydowskiego Instytutu
Historycznego w Polsce

1949, Warszawa, mps powielany, j. pol., luźne, s.

132. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Wokół obchodów VII rocznicy powstania w getcie – Okólnik do Komitetów Żydowskich i Oddziałów Towarzystwa Kultury „Wegn 7-tn jortog fun ufsztand in warszewer geto dem 19-tn april” z 7.02.1950; Materiały robocze: wykazy osób, które należy zaprosić na obchody i inne
- 1950, rkps, mps, mps powielany, jidysz, j. pol., luźne, s.
133. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Korespondencja wychodząca dot. m. in. zaproszeń na akademię rocznicową wraz ze spisami osób mającymi wziąć w niej udział oraz notatka informacyjna dot. przebiegu uroczystości w Warszawie
- 03-04.1950, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

Wokół pomnika Bohaterów Getta i powstania w getcie warszawskim

134. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Wokół budowy pomnika. cegiełka „Wznieśmy Pomnik Bojownikom Ghetta Warszawskiego/Mir bojen a denkmol di kemper fun warszewer geto”; korespondencja dot. budowy i odsłonięcia pomnika; okólniki w sprawie budowy pomnika; „Kontrakt w sprawie pomnika Bohaterów Ghetta Warszawskiego”
- b.d., druk, mps powielany, j. franc., jidysz, j. pol., luźne, s.
135. Wokół powstania w getcie warszawskim.
„Lista zaproszonych na konferencję artystyczną oraz zwiedzanie pomnika Bohaterów Ghetta” (1948-1949)

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

136. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Wokół pomnika. Pismo CKŻP do ŻAP z odpisami opinii przedstawicieli sztuki i architektury na temat pomnika

1948, Warszawa, mps, j. pol., luźne, s.

137. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Teksty wokół powstania w getcie. (m.in. odezwa ŻOB, informacje na temat Rady Pomocy Żydom, wspomnienia uczestników): J. Lehman/Czarny/ „Piątek 23 kwietnia /fragment z pamiętnika/; Cywia Lubetkin, „Bunkier przy ul. Miłej 18”[wersja pol. i jidysz], „Ghetto w płomieniach”; T. Borzykowski, „W ogniu i krwi. Wspomnienia uczestnika walk w getcie warszawskim”

b. d., rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

138. Wokół powstania w getcie warszawskim.
Teksty wokół powstania w getcie. „Fun a briw fun Tosia Altman”, „Tosia Altman” na post. Książki M. Najszota – „Farnichtung un ufsztand fun di jidn in Warsze”; „Majn lecher lebns-trojm iz farwirklecht geworn...” list Mordechaja Anielewicza; „Mordechaj Anielewicz” – F. Sztern; „Ufsztendler (kamfs-chawerim in warszewe geto-ufszand)” – Bernard Borg; „Di wegn un idejen funem ufsztand” – Chajka Grosman; „Di jidisze kemfs-organizacie” – wg książki Melecha Najszotda; „Draj lichtlech” – Szwarc

b. d., mps powielany, jidysz, luźne, s.

V. PRASA

Prasa wydawana przez CKŻP

139. Prasa.
„Biuletyn fun ... [nieczytelne] lebn in Czenstochow” nr 4

Wyd. przez Komitet Centralny w Łodzi
b. d., Łódź, mps powielany, jidysz, luźne, druk chwilami słabo czytelny, s.
140. Prasa.
„Biuletyn Centralnego Komitetu Żydów Polskich w Warszawie”, nr z
25.04.1946, 20.05.1946, 20.06.1946

Wyd. Wyd. Kultury i Propagandy przy CKŻP
1946, Warszawa, mps powielany, jidysz, j. pol., luźne, s.
141. Prasa.
„Biuletyn Informacyjny” z 15.05.1946 (dot. działalności poszczególnych
agent CKŻP)

Wyd. Wyd. Kultury i Propagandy przy CKŻP
1946, Warszawa, mps powielany, j. pol., luźne, s.
142. Prasa.
„Biuletyn Prasowy”, nr 1 z 12.1946, 3 z 03.1947⁴

Wydawnictwo Wyd. Kultury i Propagandy przy CKŻP

---

⁴ nr 3 poświęcony IV. Rocznicy powstania w getcie warszawskim, w tym znajdują się informacje i zdjęcia dot. pomnika bohaterów getta

1946-1947, Warszawa, druk, mps powielany, j. pol., luźne, naderwania, s.

143. Prasa.

„Jedijes. Prese-Biuletin fun Central Komitet fun Pojlisze Jidn/Information Press Biuletin of The Central Committee of Polish Jews”, nr 10 z 10.1946, 11-12 z 11-12.1946

Biuletyn Prasowy Wyd. Kultury i Propagandy przy CKŻP

1946, Warszawa, druk, mps powielany, j. ang., jidysz, j. pol., poszyt, naderwania, s.

144. Prasa.

„Jidisze Najes fun Pojln. Wechntlecher Informacie Biuletin”: nr 1 z 11.1946, 2 z 12.11.1946, 3 z 11.1946⁵, 6 z 18.01.1947, 8-9 z 8.01.1947, 10 z 28.02.1947, 18 z 6.06.1947 (tylko s. 1), 30-31 z 31.05.1948, 32 z 8.04.1948, 33 z 8.11.1948, z 18.03.1949, 37 z 05.1949, jeden bez daty i s. nr 1

Wyd. przy CKŻP Wyd. Kultury i Propagandy

1946-1949, Warszawa, rkps, druk, mps powielany, jidysz, j. pol., luźne, s.

145. Prasa.

„Jidisze Prese Agentur. Informacie Biuletin [JPA]” – Żydowska Agencja Prasowa: 1949-24.02.1950

Wyd. CKŻP. Wyd. Kultury i Propagandy

1949-1950, Warszawa, rkps, druk, mps powielany, jidysz, luźne, s.

---

⁵ w dwóch różnych egz.

146. Prasa.
„Komunikat Prasowy Centralnego Komitetu Żydów Polskich w Warszawie/Prese komunikat funem Central-Komitet fun pojlisze jidn in Warsze” z 1.03. 1946, 10.04.1946, 5.03.1946, 15.03.1946, 10.04.1946

1946, Warszawa, mps powielany, jidysz, j. pol., luźne, s.
147. Prasa.
„Tygodnik Informacyjny”, nr 1 z 10.07.1946, 2 z 28.07.1946, 3-4 z 20.08.1946, 9-10 z 30.11.1946, 11-12 z 28.12.1946, 1(13) z 15.01.1947, 2(14) z 10.02.1947, 3(15) z 25.03.1947, 4(16) z 28.04.1947

Organ Wojew. Kom. Żydów Polskich w Szczecinie
1946-1947, Szczecin, druk, j. pol., naderwania, s.

Prasa wydawana w Polsce i zagraniczna

148. Prasa.
„Agorot le-Geula” nr XXVI z maja 1946

Wyd. przez Zionist Organisation Youth Department religious Section
1946, druk, j. ang., j. hebr., poszyt, s.
149. Prassa.
„The American Mercury” – art. „Memorandum of Anti-Semitism” nr 253 ze stycznia 1945

1945, druk, j. ang., poszyt, s.

150. Prasa.
„Biuletyn of Activities and Digest of the Press” nr 140 z 12.12.1947

Wyd. przez American Jewish Conference
1947, Nowy Jork, druk, j. ang., luźne, s.
151. Prasa.
„Biuletyn Informacyjny” nr 4 z 01.1950 (poświęcony obradom plenum Zarządu Głównego w dn. 28-29.12.1949 [na prawach rękopisu])

Wyd. przez Związek Zawodowy Pracowników Instytucji Społecznych Zarząd Główny
1950, Warszawa, mps powielany, j. pol., luźne, s.
152. Prasa.
„Biuletyn Informacyjny” nr 87 z 5.07.1948, 88 z 8.07.1948, 96 z 11.08.1948, 97 z 13.08.1948, 99 z 1.09.1948, 100 z 4.09.1948, 101 z 9.09.1948, 102 z 11.09.1948

Wyd. przez Agencję Żydowską dla Palestyny. Wydział Informacji, Warszawa
1948, Warszawa, rkps, mps powielany, j. pol., luźne, s.
Uwagi: na odwrocie jednego nr-u odręczny dopisek: „Wiadomości Ichudu”
153. Prasa.
„Biuletyn Informacyjny Poselstwa Izraela” nr 5/60/ z 1.02.1950

Druk: Warszawa
1950, Warszawa, mps powielany, j. pol., luźne, s.

154. Prasa.
„Biuletyn Specjalny” nr 109 z 27.08.1945, 159 z 27[?]10.1945, 161 z 30.10.1945
- Wyd. przez Polską Agencję Prasową „Polpress” [wiadomości nie są przeznaczone do publikacji]
1945, Warszawa, rkps, druk, mps, j. pol., luźne, s.
155. Prasa.
„Bulletin” nr 1 z 09.1946: „Situation Actuelle des Juifs en Pologne”
- Wyd. przez Bureau D’Informations Polonaises. Section pour les Questions Juives
1946, Paryż, mps powielany, j. franc., luźne, s.
156. Prasa.
„The Committee Reporter” nr 11 z listopada 1946
- Wyd. przez American Jewish Committee
1946, druk, j. ang., poszyt, s.
157. Prasa.
„Inpress” – Biuletyn, nr 49-50 z 22.11.1946, 21 z 26.04.1947
- Wyd. przez Centopress
1946-1947, Praga, mps powielany, j. pol., luźne, s.

158. Prasa.
„ITA – Idisze Telegrafn Agencje”, 25.03.-12.09.1947

1947, Nowy Jork, mps powielany, jidysz, luźne, naderwania, s.
159. Prasa.
„Jedijes” nr 4 z luty-marzec 1947

Wyd. przez Welt Farband fun Pojlisze Jidn
1947, Nowy Jork, mps powielany, jidysz, luźne, s.
160. Prasa.
„Jeruszołajim D’Lita in kamf un umkum” biuletyn autorstwa Marka Dworzeckiego

b.d., Paryż, druk, j. franc., jidysz, poszyt, s.
161. Prasa.
„The Jewish Agency’s Digest of Press and Events” nr 148 z 8.12.1946, 149 z 15.12.1946, 150 z 22.12.1946, 153 z 12.01.1947, 156 z 2.02.1947

Wyd. przez Information Office of the Jewish Agency for Palestine
1946-1947, Jerozolima, druk, j. ang., poszyt, s.
162. Prasa.
„Jewish News Service/Informations Juives”, nr 13(33) z 28.01.1947, 21(38) z 12.02.1947, 22(39) z 15.02.1947, 23(40) z 17.02.1947, 24(41) z 18.02.1947, 25(42) z 19.02.1947, 26(43) z 24.02.1947, 27(44) z 25.02.1947, nr 28(45) z 26.02.1947, nr 29(46) z 5.03.1947, dodatek

specjalny do nr 30(47) z marca 1947, 32(49) z 13.03.1947, nr 43(50) z 17.03.1947, 44(51) z 17.03.1947, 46(53) z 20.03.1947, 47(54) z 25.03.1947

Wyd. przez Parizer Jidiszer Informacie Biuro

1947, Paryż, druk, mps powielany, j. ang., j. franc., jidysz, luźne, uszkodzenia i ubytki tekstu, s.

163. Prasa.

„Jewish Newsletter nr 16 z 21.04.1949

1949, Nowy Jork, mps powielany, j. ang., luźne, nr niekompletny, s.

164. Prasa.

„Le-Szachat ha-Itonot szel ha-Konsulia ha-Polonia” nr 221 z 10.02.1949, 222 z 13.02.1949, 223 z 14.02.1949, 224 z 15.02.1949, 225 z 16.02.1949, 226 z 17.02.1949, 227 z 21.02.1949, 228 z 22.02.1949, 249 z 6.04.1949

1949, mps powielany, j. hebr., luźne, naderwania, s.

165. Prasa.

Nations Unies. Narody Zjednoczone. Centrum Informacji na Polskę (wyd.):

„Materiał Specjalny” Nr 11(32) z dn. 28.06.1949 [No 620/1/II/49], nr 14(35) [916/2/II/49] z 13.09.1949

„Komunikat Prasowy” nr 57(214) [657/1/I/49] z 7.07.1949, nr 58(215) z sierpnia 1949 [nr 790/1/II/49], nr 60(217) [924/1/II/49] z 14.09.1949 [tylko s. nr 1]

Wyd. przez Nations Unies. Narody Zjednoczone. Centrum Informacji na Polskę, Warszawa

Opis: org., 1949, Warszawa, druk, mps powielany, j. pol., luźne, s.

166. Prasa.

„News from the World Federation for Polish Jews. Informacie biuletin”

Wyd. przez Amerikaner Federacie fun pojlisze jidn – Amer. Farband fun jidysz-pojlisze sosajtes

b. d., Nowy Jork, mps powielany, jidysz, luźne, s.

167. Prasa.

„Palcor News Agency. Palestine Telegraphic Service” – biuletyn nr 42(92) z 11.04.1947, 45(95) z 25.04.1947, 102 z 4.06.1948

Wyd. przez the Jewish Agency for Palestine

1947-1948, Londyn, mps powielany, j. ang., jidysz, luźne, s.

168. Prasa.

„Palestine Information Bulletin” nr 37 z 17.12.1946, 41 z 14.01.1947, 42 z 21.01.1947, 44 z 5.02.1947, 45 z 12.02.1947

Wyd. przez Information Department, Jewish Agency for Palestine

1946-1947, Londyn, druk, j. ang., luźne, s.

169. Prasa.
„Polska Agencja Wydawnicza „Polpress” z dn. 28.12.1944, nr 11 z 31.12.1944, z 2.01.1945, 3.01.1945, 4.01.1945, 20.01.1945, 22.01.1945, 10.05.1945
- 1944-1945, mps powielany, rkps, j. pol., luźne, s.
Uwagi: numery są niekompletne
170. Prasa.
„Przekrój Tygodnia”, nr 15 z 6.01.1947, 16 z 23.01.1947, 18 z 1.03.1947, 19 z 16.03.1947, 20 z 31.03.1947, 22 z 27.04.1947, 24 z 25.05.1947, 25 z 9.06.1947
- Wyd. przez Związek Żydów Polskich w Szwecji
1947, Sztokholm, mps powielany, j. pol., luźne, naderwania, s.
171. Prasa.
„Solidarność. Wydanie Specjalne”, z 11.1948 r.
- 1948, Warszawa, druk, j. pol., s.
172. Prasa.
„Sowietskoje-Jewrejskoje press-agentstwo „Ispa”. Sowiecisz-jidisze prese-agentur „ISPA” – biuletyny
- b.d., Moskwa, mps powielany, jidysz, j. ros., luźne, s.

173. Prasa.
„Der Tog/The Day. Overseas Edition” nr z 4.07.1946

1946, Nowy Jork, druk, j. ang., naderwania i ubytki tekstu, nr niekompletny, s.
174. Prasa.
„Wiadomości Włocławskie: nr 144 z 21/22.07.1945

Wyd. przez Organ Miejskiej Rady Narodowej
1945, Włocławek, druk, j. pol., poszyt, s.
175. Prasa.
„The Wool Digest of the International Wool Secretariat”⁶ nr 20 z 27.09.1949, 21 z 11.10.1949

1949, Londyn druk, j. ang., poszyt, s.
176. Prasa.
„Zamlung” nr 42 z czerwca 1950

Wyd. przez Zicherhejts-ministerium. Departament far gezeltszafleche bacijungen
1950, Izrael, druk, jidysz, luźne, s.

VI. DOS NAJE LEBN – NOWE ŻYCIE

Materialy organizacyjne.

---

⁶ nie dot. spraw żydowskich.

177. Dos Naje Lebn.
Wykazy zagranicznych odbiorców, w tym instytucji, do których wysłano poszczególne numery Dos Naje Lebn lub pojedyncze artykuły: w okresie 9.11.1948-30.12.1949
- 1948-1949, Warszawa, rkps, jidysz, j. pol., luźne, s.

Materiały wydawnicze.

178. Dos Naje Lebn.
Materiały wydawnicze/redakcyjne – projekt numeru gazety, artykuły, (m.in.: Abram Kajzer i Adam Ostojka fr. książki „Za drutami śmierci”, Josef Lehman „Chanuka”, Salomon Łastik, „Cum wort-koncert fun Nusia Gold”; „In Hasag un in di koniecpolier welder”; A. Wolf Jasny; G. Zhits, „Two thousand new builders of the Jewish autonomous region”; Tadeusz Zaderecki „Słownik – niestety – z prawdziwego zdarzenia (recenzja książki Nachmana Blumentala, „Słowa niewinne”); Chanan Lewensztejn, „Di blondzende sztern hobn bakumen ahejm”; „Komunikat Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce” i inne)
- b.d., rkps, mps, j. ang., jidysz, j. pol., luźne, s.

Korespondencja.

179. Dos Naje Lebn.
Korespondencja wychodząca i przychodząca krajowa: 1945-1950
- 1945-1950, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.
- Uwagi: jest to korespondencja szczątkowa, dotyczy głównie kolportażu czasopisma

180. Dos Naje Lebn.
Korespondencja wychodząca i przychodząca: instytucje poza granicami Polski – 1945-1950

1945-1950, rkps, druk, mps, j. ang., jidysz, j. pol., j. rumuński, luźne, naderwania, s.

Akta personalne pracowników.

181. Dos Naje Lebn.
Akta personalne pracowników „Dos Naje Lebn” wg alfabetu (zawierające nast. inf.: kwestionariusz urzędniczy, potwierdzenie zgłoszenia o wstąpieniu do pracy oraz różne informacje do Ubezpieczalni Społecznej, np. zwolnienia lekarskie, zaświadczenia, urlop i inne)

1945-1948, Łódź, rkps, druk, mps, mps powielany, j. pol., luźne, naderwania, s.

Indeks osób.

Uwagi: część z nich to byli również pracownikami ŻAPu

182. Dos Naje Lebn.
Akta personalne pracowników. („Wykaz pracowników Spółdz. Wydawn. „Dos Naje Lebn” (zawiera nast. inf.: imię, nazwisko, funkcja, pensja); „Spis pracowników Wydawnictwa „Dos Naje Lebn”/Nowe Życie/ w Łodzi przy ul. Narutowicza 32” (zawiera nast. inf.: nazwisko, imię, adres, funkcja, przynależność partyjna); Spis pracowników zawierający inf. na temat rodzin pracowników w celu otrzymania przydziału macy na Pesach w 1946 r.

b. d., [Łódź], rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, naderwania, s.

183. Dos Naje Lebn.

Akta personalne pracowników. Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi: korespondencja przychodząca z Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi (w tym informacje dotyczące dokonywania zgłoszeń i obliczania składek pracowników z dołączonym „Kwestionariuszem ogólnym”); notatki dot. obliczania składek i pensji; Wypełnione „Deklaracje Składek” i pisma comiesięczne z Ubezpieczalni Społecznej dot. należności składek za pracowników dla Ubezpieczalni; Pismo z dołączonymi „Wskazówkami dla pracodawców w sprawie wypłaty zasiłków rodzinnych” z „Listą wypłat zasiłków rodzinnych na m-c styczeń 1948”; „Potwierdzenie złożenia listy wypłaconych zasiłków rodzinnych za miesiąc styczeń 1948 i luty 1948”; „Potwierdzenie złożenia wykazu stanu zatrudnienia za miesiąc...” (wrzesień 1945-luty 1948)

[1945-1948], Warszawa, Łódź, druk, mps powielany, j. pol., luźne, s.

Akta finansowe.

184. Dos Naje Lebn.

Akta finansowe. Preliminarz miesięczny z 01.1948 na wydanie codziennej gazety Dos Naje Lebn; Lista honorariów za: Ankietę „Nasz stosunek do Zw. Radzieckiego” z 1946 r., Listy honorariów autorskich „Honoraria za „Dos Naje Lebn” za okres kwiecień 1945-1948

1945-1948, rkps, mps, j. pol., luźne, naderwania, s.

185. Dos Naje Lebn.

Akta finansowe: Zestawienia miesięczne wydatków za okres styczeń-grudzień 1947; „Memoriał Wydawn. „Dos Naje Lebn od 1.01.1947 roku”

„Memoriał Wyd. „Dos Naje Lebn” od 1.01.1948 roku” [do 03.1948 r.] – zawierają inf. na temat kosztów jakie poniosło wydawnictwo na druk jak i na utrzymanie samego wydawnictwa, w tym stołówki; Inwentarz Spółdzielni Wyd. „Dos Naje Lebn” na dzień 31.01.1947 r. do 31.12.1947 r.” – zawiera m.in. inf. na temat strat i zysków; Zestawienia miesięczne i bilanse za rok 1947 (materiał niekompletny); Comiesięczne „Sprawozdania Kasowe z działalności Spółdzielni Wydawn. Dos Naje Lebn” w roku 1947 (niekompletne); Comiesięczne „Rachunki Strat i Zysków wydawn. Dos Naje Lebn” – za okres 01.1947-03.1948; „Koszta produkcji 1947 r.” – zestawienia comiesięczne; „Koszty produkcji 1948” (informacje do marca); „Wpływy wyd. Dos Naje Lebn” 1947 r.”; Wydatki administracyjne 1947 Dos Naje Lebn”, „Wydatki administracyjne 1948” (do marca) – zestawienia comiesięczne; „Wykazy zadłużenia z tytułu kolportażu gazet” (od 02.1947 do 03.1948) – zawiera wypis miejscowości i kwoty zadłużenia; „Okólnik Głównego Związku Zawodowego Dziennikarzy RP w sprawach podatkowych dziennikarzy”

1947-1948, rkps, druk, mps, j. pol., luźne, posyty, s.

VII. ŻYDOWSKA AGENCJA PRASOWA (ŻAP) [Jidisze Prese Agentur]

Akta organizacyjne.

186. Żydowska Agencja Prasowa.
Akta organizacyjne. Sprawozdania dot. działalności ŻAP-u za okres listopad 1944 – kwiecień 1946

1944-1946, Łódź, rkps, mps powielany, j. pol., luźne, s.

Materiał wydawniczy.

187. Żydowska Agencja Prasowa.
Materiał wydawniczy, w tym częściowo nadesłany do Agencji – teksty,
zaproszenia oraz informacje z kraju

b. d., druk, rkps, mps, jidysz, j. hebr., j. pol., luźne, s.
188. Żydowska Agencja Prasowa.
Materiał wydawniczy. „Jedijes fun Lodź” nadesłany do ŻAPu z Łodzi

1947, Łódź, mps powielany, jidysz, luźne, s.

Korespondencja.

189. Żydowska Agencja Prasowa.
Korespondencja wychodząca ogólna [szczątkowa] z 1945, 1948-1949

1945, 1948-1949, mps, j. pol., luźne, s.
190. Żydowska Agencja Prasowa.
Korespondencja przychodząca na nazwisko Birbajera i Smolara –
pracowników ŻAPu ze Związku Zawodowego Dziennikarzy RP, (zawiera
okólniki, biuletyny, rachunki, blankiety deklaracji członkowskich,
sprawozdania i zawiadomienia)

1948-1950, Warszawa, mps, j. pol., luźne, s.
191. Żydowska Agencja Prasowa.
Korespondencja przychodząca krajowa i zagraniczna z różnych instytucji
żydowskich i polskich, (dołączony do niej materiał do druku, w tym
wycinki prasowe i zaproszenia)

1946-1950, rkps, druk, mps, j. czes., j. franc., j. niem., jidysz, j. pol., luźne, s.

Prasa.

192. Żydowska Agencja Prasowa.
„Biuletyn Żydowskiej Agencji Prasowej”: 1944-1949 – dziennik, patrz zespół: „Biuletyn ŻAP”, sygn. 354/...

Wyd. przez Żydowską Agencję Prasową
1944-1949, mps, mps powielany, j. pol., luźne, s.

VIII. MATERIAŁY DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY Z WORLD JEWISH CONGRESS (WJC) – Światowym Kongresem Żydowskim

Sprawy organizacyjne.

193. Materiały dot. współpracy z WJC.
Szkic Konstytucji WJC z 11.06.1948 z Londynu; Statut WJC wykonany przez doktora i. Szwarcbarta z lipca 1948; „Program of political activities of the World Jewish Congress”⁷

1948, Londyn, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.
194. Materiały dot. współpracy z WJC.
Protokół z II Sesji WJC Europejskiego Sekretariatu mającej miejsce w Pradze w dn. 23-29.04.1947

---

⁷ tłumaczenia na j. pol.

1947, Genewa, mps, j. ang., j. franc., j. niem., luźne, s.

195. Materiały dot. współpracy z WJC.

Plenarne zebranie w Montreux. World Jewish Congress. Second Plenary Assembly. Montreux 1948 (rezolucje, przemówienia wydane w postaci „Press Communiqué” w Montreux); sprawozdanie w formie biuletynu wydane przez „World Jewish Congress. Second Plenary Assembly” w Montreux 06-07.1948; sprawozdania i okólniki dot. organizacji i przebiegu Plenarnego Zebrania w Montreux

1948, Montreux, druk, mps powielany, j. ang., jidysz, luźne, broszura, s.

196. Materiały dot. współpracy z WJC.

World Jewish Congress British Section. National Conference 1949 – sprawozdanie w formie biuletynu

1949, Londyn, druk, j. ang., poszyt, s.

197. Materiały dot. współpracy z WJC.

Memoranda – wydane przez WJC – „Memorandum submitted to The Fourth Session of the Council of the United Nations Relief and Rehabilitation Administration” z 15.03.1946; Projekt memorandum WJC w sprawie sprawozdania politycznego Rady Europejskiej z marca 1947 r.; Projekt memorandum raportu politycznego do Rady Europejskiej z 1948 r.; Memorandum do Specjalnego Komitetu dla spraw uchodźców i przesiedleńców ONZ

1946-1948, Atlantic City, Londyn, odpis [tłumaczenia na j. pol.] druk, mps powielany, j. ang., j. niem., j. pol., poszyt, luźne, s.

198. Materiały dot. współpracy z WJC.
Konferencja prasowa - Sprawozdanie z konferencji prasowej z Dr N. Barou w dn. 2.02.1948 – „Press Conference with Dr. Barou, Chairman of the World Jewish Congress, European Secretariat” – inf. dot. jego pobytu w Pradze i Warszawie

1948, mps powielany, j. ang., luźne, s.
199. Materiały dot. współpracy z WJC.
Przemówienie wygłoszone na Sesji Otwarcia przez Dr. Nahuma Goldmana, Prezesa Komitetu Egzek. WJC – „Dzisiejsze stanowisko światowego żydostwa”

b.d., mps, j. pol., luźne, s.
200. Materiały dot. współpracy z WJC.
Ankieta „Information Sheets. WJC” wyd. przez Office of Indemnification. „Series C: War Damages”, materiały dot. Belgii i Czechosłowacji

b.d., mps, j. ang., j. pol., luźne, s.

Sprawy organizacyjne. Sprawozdania.

201. Materiały dot. współpracy z WJC.
„Baricht fun relief un Rehabilitacje Departament” nr 6 z 03.1946.
Sprawozdania za okres 15.11.1945-28.02.1946

1946, Nowy Jork, mps powielany, jidysz, skoroszyt, s.

202. Materiały dot. współpracy z WJC.
„Di lecte monatn in jidiszn lebn. A baricht iber der lage fun Jidn af der welt” z 15.11.1948; heft 2 (noweber-december 1948)
- Wyd. Institut far jidisze ininionim. Jidiszer Welt Kongres, Nowy Jork 1948, Nowy Jork, mps powielany, jidysz, skoroszyt, s.
203. Materiały dot. współpracy z WJC.
„Aktuele jedijes fun jidiszn lebn”, heft numer 1, 1949 (januar-februar); heft 2-3 z 1949 (merc-juni); heft 4-5 z 1949 (juli-september)
- Wyd. Institut far jidisze ininionim. Jidiszer Welt Kongres, Nowy Jork 1949, Nowy Jork, mps powielany, jidysz, skoroszyt, s.
204. Materiały dot. współpracy z WJC.
„Barichtn fun Institut far Jidisze Ininionim”, band II, nr 1 z lipca 1949: „Dajcze Jidn – amol un hajnt”; band II, num. 2 z sierpnia 1949: „Di jidn fun Maroko”
- Wyd. przez Institut far jidisze ininionim. Jidiszer Welt Kongres, Nowy Jork 1949, Nowy Jork, mps powielany, jidysz, skoroszyt, s.
205. Materiały dot. współpracy z WJC.
„Der proces fun di Ministerium” – Inien nr 11, In der serie procesn kegn dajcze milchome – farbrechers ba dem Amerikaner Militarishn Tribunal in Nirnberg”

Wyd. przez Institut far jidisze ininonim. Jidiszer Welt Kongres, Nowy Jork

b.d., Nowy Jork, mps powielany, jidysz, skoroszyt, s.

206. Materiały dot. współpracy z WJC.
Sprawozdania i okólniki. Okólniki i sprawozdania dot. działalności Sekretariatu Europejskiego WJC; Sprawozdanie z działalności politycznej WJC do czasu zebrania plenarnego w Montreux w Szwajcarii (06-07.1948); Sprawozdanie I. Schwarcbarta z 05.1949 dot. jego obecności na Posiedzeniu Plenarnym ONZ dot. powstania Państwa Izrael

1946-1949, Londyn, Nowy Jork, mps, j. ang., j. niem., j. pol., luźne, s.

WJC - CKŻP

207. Materiały dot. współpracy z WJC.
CKŻP a WJC – „Sprawozdania z misji do Polski przedstawicieli Światowego Żydowskiego Kongresu” z 1.04.1946; Sprawozdanie dot. sytuacji Żydów w Polsce (fr.); „Uchwała plenum Centralnego Komitetu Żydów w Polsce w sprawie Światowego Kongresu Żydowskiego/Declaration of the Central Committee of Jews in Poland in the matter of affiliation to the World Jewish Congress”; „Special Report I. Affiliation of the Central Committee of Jews in Poland with the World Jewish Congress/Raport specjalny I. Przyłączenie się CKŻP do WJC” z dnia 5.02.1948; Rezolucja wydana przez CKŻP w dn. 3.07.1946 przeciwko aktom gwałtu i przemocy ze strony brytyjskich władz mandatowych w stosunku do społeczeństwa żydowskiego w Palestynie; Komunikat – Światowy Kongres Żydowski przeciwko rewizji zachodnich granic Polski; informacje dot. sytuacji Żydów w Polsce

1946-1948, Nowy Jork, rkps, mps powielany, j. ang., j. franc., j. pol., j. ros., luźne, s.

208. Materiały dot. współpracy z WJC.
Sprawozdanie P. Novika z pobytu w Polsce w 1946 z odręcznymi poprawkami

b.d., rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

209. Materiały dot. współpracy z WJC.
Sprawozdania WJC dotyczące zrabowanego mienia żydowskiego w Europie

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

ONZ.

210. Materiały dot. współpracy z WJC.
Memoranda - WJC a United Nations. „Memorandum submitted to the UN Economic and Social Council by the World Jewish Congress” z 19.01.1948; „Memorandum on genocide submitted to the UN Economic and Social Council by the World Jewish Congress” z 5.02.1948; „Additional Memorandum submitted to the UN Economic and Social Council by the World Jewish Congress on the situation of the Jewish Population in certain Moslem and Arab countries” z 25.02.1948; „Memorandum concerning the validity of the post-versailles treaties and other instruments of international protection of minorities submitted to the Secretary General of the United Nations by the World Jewish Congress” z grudnia 1948

1948, Nowy Jork, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

211. Materiały dot. współpracy z WJC.
WJC a UN – Pisma od WJC do UN z 1948 r.; pismo „Committee on arrangements for consultation with non-governmental organizations” z 25.08.1948

1948, Nowy Jork, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

Prawa ludzkie.

212. Materiały dot. współpracy z WJC.
Wokół praw i deklaracji dot. praw człowieka. Sprawozdanie z 16.01.1948: „Report on the proceedings of the Human Rights Commission in Geneva by F.R.Bienenfeld”; Obwieszczenie prasowe z 12.10.148 dot. położenia Żydów w krajach arabskich, konwencja dot. położenia Żydów we wrogich państwach oraz projekty rezolucji przeciwko ludobójstwu i w sprawie Niemiec; „Human Rights” – art. dot. praw człowieka, w tym odzyskania własności zagrabionej podczas wojny oraz odbudowy życia społeczeństwa żydowskiego na polach wszystkich dziedzin (kultury, nauki, polityki itp.); Deklaracja Praw Człowieka – „Draft International Covenant on Human Rights”, „Unversal Declration of Human Rights” – zatwierdzona przez Ogólne Zgromadzenie ONZ w Paryżu w dn. 11.12.1948

1948, Londyn, druk, mps, j. ang., j. pol., luźne, s.

Korespondencja.

213. Materiały dot. współpracy z WJC.
Korespondencja wychodząca z CKŻP do różnych Oddziałów WJC: 1948-1949

b.d., rkps, mps, j. ang., j. franc., jidysz, j. pol., luźne, s.

214. Materiały dot. współpracy z WJC.
Korespondencja przychodząca z różnych Oddziałów WJC do CKŻP:
12.1945-12.1947 (niektóre listy tłumaczone na j. pol.)
- 1945-1947, Nowy Jork, rkps, mps, j. ang., jidysz, j. niem., j. pol., luźne, s.
215. Materiały dot. współpracy z WJC.
Korespondencja przychodząca z Wydziałów WJC w: Sztokholmie,
Budapeszcie, Genewie, Londynie, Nowym Jorku do CKŻP: 01-12.1948,
11.1949 (do niektórych listów dołączone tłumaczenie na pol.)
- 1948-1949, Sztokholm, Budapeszt, Genewa, Londyn, Nowy Jork, j. ang., j.
franc., jidysz, j. niem., j. pol., luźne, s.
216. Materiały dot. współpracy z WJC.
Korespondencja przychodząca z Wydziałów WJC w: Vulperii
(Szwajcaria), Tel-Awiiwie, Paryżu, Londynie, Nowym Jorku do CKŻP:
01.-04.1950 (do niektórych listów dołączone jest tłumaczenie na pol.)
- 1950, Vulpera-Szwajcaria, Tel-Awiiw, Paryż, Londyn, Nowy Jork, rkps,
mps, jidysz, j. ang., j. hebr., j. pol., luźne, s.
217. Materiały dot. współpracy z WJC.
Korespondencja przychodząca z World Jewish Affairs: 1948-1950
- 1948-1950, Londyn, Nowy Jork, mps, j. ang., j. pol., luźne, s.
Uwagi: Listy zawierają tłumaczenie na j. pol.

218. Materiały dot. współpracy z WJC.
Sprawa dotycząca Displaced Persons „Jewish Displaced Persons” – pismo wysłane przez Dr Stephen Barbera

26.05.1948, Londyn, mps, j. ang., j. pol., luźne, s.

219. Materiały dot. współpracy z WJC.
„Rachel Eiga Auerbach, being duly sworn deposes and - zeznanie Racheli Auerbach złożone w Londynie przed komisją Jacksona. 1946-47

b.d., rkps, mps, j. ang., luźne, s.

Prasa.

220. Materiały dot. współpracy z WJC.
Prasa. „Facts and Comments issued by the Institute of Jewish Affairs of the World Jewish Congress” z 17.05.1948 i 15.07.1948

1948, Nowy Jork, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

221. Materiały dot. współpracy z WJC.
Prasa. „Institut far jidisze ininjom. Informacie-buletin” nr 5 z grudnia 1948, nr 11 z kwietnia 1949

1948-1949 Nowy Jork, , mps powielany, jidysz, luźne, s.

222. Materiały dot. współpracy z WJC.
Prasa. „Kongres-iberblik. Kurce farcajchenisz fun di lojfdike tetikajtn funem jidiszn Welt-Kongres” nr 1 z 5.01.1948, 13/298/ z 8.03.1948,

14/299/ z 13.03.1948, 15/300/ z 18.03.1948, 21/306/ z 29.04.1948, 50/335/
z 26.11.1948, 3/343/ z 21.01.1949, 24/364/ z 29.06.1949, 26/366/ z
18.07.1949, 25/365/ z 11.07.1949, 27/367/ z 29.07.1949, 40/380/ z
21.12.1949

1948-1949, Nowy Jork, druk, mps powielany, jidysz, j. pol., luźne, s.

223. Materiały dot. współpracy z WJC.

Prasa. „News from World Jewish Congress” z 1948 roku nr 428, 429, 449,
451, 465

1948, Nowy Jork, mps powielany, jidysz, luźne, s.

224. Materiały dot. współpracy z WJC.

Prasa. „World Jewish Affairs. (W.J.A.). News and Feature Service” –
News Bulletin. Z dn. 15.04.1948 nr 101, 16.04.48 nr 102, 104 z 22.04.48,
106 z 23.04., 107 z 26.04., 108 z 27.04., 109 z 29.04., 111 z 4.05., 113 z
10.05., 114 z 11.05., 115 z 19.05., 116 z 21.05., 117 z 24.05., 118 z 26.05.,
119 z 27.05., 120 z 28.05., 121 z 1.06., 122 z 2.06., 123 z 4.06., 124 z
7.06., 125 z 8.06., 126 z 10.06., 127 z 11.06., 128 z 18.06., 129 z 20.06.,
130 z 22.06., 131 z 24.06., 132 z sierpnia, 133 z 11.08., 134 z 17.08., 135 z
18.08., 136 z 1.09., 137 z 3.09., 138 z 6.09., 139 z 7.09., 140 z 10.09., 141
z 14.09., 142 z 16.09., 143 z 17.09., 144 z 20.09., 145 z 21.09., 146 z
25.09., 147 z 6.10., 148 z 8.10., 149 z 12.10., 150 z 14.10., 151 z 15.10.,
152 z 21.10., 153 z 27.10., 154 z 28.10., 155 z 2.11., 156 z 3.11., 157 z
8.11., 158 z 9.11., 159 z 11.11., 160 z 15.11., 161 z 22.11., 162 z 23.11.,
163 z 24.11., 164 z 25.11., 165 z 29.11., 166 z 1.12., 167 z 2.12., 168 z
3.12., 169 z 7.12., 170 z 8.12., 171 z 20.12., 172 z 21.12., 173 z 22.12., 174
z 23.12., 175 z 29.12., 176 z 31.12.1948

1948, Londyn, rkps, druk, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

Uwagi: do większości numerów dołączone tłumaczenia lub skróty tłumaczeń wiadomości z j. ang. na j. pol.

225. Materiały dot. współpracy z WJC.

Prasa. „World Jewish Affairs. (W.J.A.). News and Feature Service” – News Bulletin. Nr 177 z 3.01.1949, 178 z 6.01., 179 z 7.01., 180 z 11.01., 181 z 12.01., 182 z 13.01., 183 z 14.01., 184 z 17.01., 186 z 24.01., 187 z 25.01., 188 z 26.01., 189 z 28.01., 190 z 4.04., 191 z 7.02., 192 z 10.02., 193 z 15.02., 194 z 16.02., 195 z 18.02., 196 z 21.02., 197 z 22.02., 198 z 25.02., 199 z 2.03., 200 z 11.05., 201 z 18.03., 202 z 25.03., 203 z 1.04., 204 z 8.04., 206 z 22.04., 207 z 25.04., 208 z 29.04., 209 z 6.05., 211 z 20.05., 212 z 27.05., 213 z 2.06., 215 z 17.06., 216 z czerwca, 219 z 14.07., 220 z 22.07., 221 z 28.07., 222 z 5.08., 224 z 19.08., 225 z 26.08., 226 z 2.09., 227 z 9.09., 231 z 7.10.

1949, Londyn, rkps, druk, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

Uwagi: do większości numerów dołączone tłumaczenia lub skróty tłumaczeń wiadomości z j. ang. na j. pol.

226. Materiały dot. współpracy z WJC.
Prasa. „World Jewish Affairs. (W.J.A.). News and Feature Service” – News Bulletin. Nr 244 z 6.01.1950, 245 z 13.01., 246 z 20.01., 247 z 27.01., 248 z 3.02., 249 z 10.02., 250 z 17.02., 251 z 24.02., 252 z 3.03., 254 z 17.03., 255 z 24.03., 256 z 31.03., 257 z 6.04., 258 z 14.04., 259 z 21.04., 260 z 28.04., 262 z 12.05., 263 z 19.05., 265 z 2.06., 266 z 9.06., 267 z 16.06., 268 z 23.06., 269 z 30.06., 270 z 7.07., 271 z 14.07., 272 z 21.07., 274 z 4.08., 275 z 13.08., 276 z 18.08., 277 z 25.08., 278 z 1.09., 279 z 8.09. 280 z 20.09.

1950, Londyn, rkps, druk, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

Uwagi: do większości numerów dołączone tłumaczenia lub skróty tłumaczeń wiadomości z j. ang. na j. pol.

227. Materiały dot. współpracy z WJC.
Prasa. „World Jewish Affairs (W.J.A.). News and Future Service. Special Feature” nr 1 z 29.04.1948, 3 z 10.05., F1 z 27.05., J1 z 28.05., F2 z 24.06., 4E z 27.05., 5E z 1.06., 5E z 18.06., 6E z 18.06., 7E z 23.06., F3 z 25.06., 9E z lipca, 10E z 14.07., 11E z 22.07., 11E z 28.07., F4 z 4.08., 14E z sierpnia, 15E z 18.08., 16E z 24.08., 17E z 7.09., 18E z 17.09., 19E z 20.09., 20E z 7.10., 21E z 15.11., 22E z 23.11., 24E z 6.12., 25E z 9.12., 26E z 10.12., 27E z 17.12., 28E z 17.12., 29E z 21.12., 30E z 22.12., 31E z 30.12., 32E z 30.12.,

1948, London, rkps, druk, mps powielany, j. ang., j. franc., jidysz, j. pol., luźne, s.

Uwagi: do większości numerów dołączone tłumaczenia lub skróty tłumaczeń wiadomości na j. pol.

228. Materiały dot. współpracy z WJC. „World Jewish Affairs (W.J.A.). News and Future Service. Special Feature” nr 33E z 4.01.1949, 34E z 4.01., 36E z 25.01., 37E z 25.10., 38E z 26.01., 39E z 21.02., 40E z 7.03., 41E z 25.03., 42E z 28.03., 43E z 1.04., 44E z 20.05., 45E z 24.06., 46E z 1.07., 47E z 14.07., 48E z 20.07., 50E z 8.09.

1949, Londyn, rkps, druk, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

Uwagi: do większości numerów dołączone tłumaczenia lub skróty tłumaczeń wiadomości na j. pol.

229. Materiały dot. współpracy z WJC.

Prasa. „World Jewish Affairs (W.J.A.). News and Future Service. Special Feature” nr 61E z 20.01.1950, 62E z 3.02., 63E z 24.02., 64E z 24.03., 65E z 24.03., 66E z 6.04., 67E z 6.04., 68E z 21.04., 72E z 9.06., 73E z 16.06., 74E z 16.06., 75E z 23.06., 76E z 23.06., 77E z 30.06., 78E 30.06., 79E z 14.07., 80E z 21.07., 81E z 1.09

1950, Londyn, rkps, druk, mps powielany, j. ang., j. pol., luźne, s.

Uwagi: do większości numerów dołączone tłumaczenia lub skróty tłumaczeń wiadomości na j. pol.

230. Materiały dot. współpracy z WJC.

Prasa. „World Jewish Congress. Information Department. Press Survey” nr 710 z 8/10.05.1948, 711 z 11.05., 712 z 12.05., 715 z 15/18.05., 716 z 19.05., 717 z 20.05., 718 z 21.05., 719 z 22/24.05., 720 z 25.05., 720 z 26.05., 722 z 27/28.05., 723 z 29/31.05., 724 z 1-2.06., 725 z 3.06., 726 z 4-7.06., 727 z 8-9.06., 737 z 19-20.07., 738 z 21.07., 738 z 22-23.07., 740 z 26-27.07., 742 z 30.07., 743 z 10.08., 744 z 12.08.

1948, Londyn, mps powielany, j. ang., jidysz, j. pol., luźne, s.

IX. ODDZIAŁY MIEJSCOWE WYDZIAŁU KULTURY I PROPAGANDY

BIAŁYSTOK

231. WKŻ Białystok
Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 05.1946 – 09.1947; korespondencja wychodząca z załączonymi informacjami dot. życia Żydów w Białymstoku; protokół dot. działalności kulturalnej Wydziału z 18.11.1946

1946-1947, Białystok, rkps, mps, mps powielany, jidysz, j. pol., luźne, s.

BYDGOSZCZ

232. WKŻ Bydgoszcz
Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 08.–12.1946 r.; korespondencja wychodząca dot. pracy kulturalno-oświatowej w Komitecie

1946-1949, Bydgoszcz, rkps, mps, mps powielany, jidysz, j. pol., luźne, s.

CZĘSTOCHOWA

233. OKŻ Częstochowa.
Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 01.1946–08.1947 r.; korespondencja wychodząca z materiałem sprawozdawczym z działalności referatu Kultury i Propagandy

1945-1947, Częstochowa, rkps, mps, mps powielany, j. pol., jidysz, s.

GDAŃSK

234. WKŻ Gdańsk
Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 01.1946–07.1947 r.; „Sprawozdanie opisowe za I Półrocze 1946 r.”, pismo wychodzące z 1949 r.

1946-1949, Gdańsk, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

KATOWICE

235. WKŻ Katowice
Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy w Katowicach, Bielsku, Bytomiu, Sosnowcu, dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 03.1946 –10.1947 r.; Tabela dot. subwencji otrzymanych z CKŻP za 07.1947 r.”; „Preliminarz budżetowy za II kwartał 1947 r. Wydz. Kultury i Propagandy przy WKŻ w Katowicach”; Protokół posiedzenia komisji dla zorganizowania wystawy martyrologii Żydów w Oświęcimiu, z dn. 14.05.1947; Odczyt Generalnego Sekretarza CKŻP J. Łazebnika w 12.1947 r.; korespondencja wychodząca dot. działalności kulturalno-propagandowej na Górnym Śląsku

1946-1949, Górny Śląsk, rkps, mps, j. pol., jidysz, luźne, s.

KRAKÓW

236. WKŻ Kraków
- Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 04.1945–01.1948 r.; korespondencja wychodząca (m.in. sprawozdania dot. działalności kulturalno-oświatowej prowadzonej przez Komitet oraz projekt preliminarza budżetowego)
- 1945-1947, Kraków, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

LUBLIN

237. WKŻ Lublin
- Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 01.1946–10.1947 r.; Preliminarze budżetowe za okres 07.1946–06.1947 r.; Sprawozdania i protokoły z działalności Referatu Kultury i Propagandy za lata 1946-1947; Korespondencja wychodząca; Informacje dot. Majdanka w tym wykaz zwiedzających muzeum; „Przemówienie wygłoszone przez ob. S. Szpiro na Majdanku na uroczystościach „Tygodnia Majdanka” (2.09.1945 r.)”
- 1945-1947, Lublin, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

ŁÓDŹ

238. WKŻ Łódź.
- Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy w Łodzi i okolicach dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 05.1945–10.1947 r.; Korespondencja wychodząca; sprawozdanie z lipca z działalności kulturalnej; Rezolucja z posiedzenia plenarnego Woj. Kom. w Łodzi; „Komunikat Prasowy nr 4. Wielki Wiec w sali kina „Włókniarz”

1945-1947, Łódź, rkps, druk, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

Uwagi: do jednego ze sprawozdań dołączone wycinki prasowe

OLSZTYN

239. WKŻ Olsztyn.

Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 06.1946–07.1947 r.;

1946-1947, Olsztyn, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

POZNAŃ

240. OKŻ Poznań.

Sprawozdanie z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 01-07.1947 r.; korespondencja wychodząca dot. działalności kulturalno propagandowej Komitetu

1946-1947, Poznań, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

PRZEMYŚL

241. WKŻ Przemyśl.

Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 02.1946–03.1947 r.

1946-1947, Przemyśl, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

SZCZECIN

242. WKŻ Szczecin.

Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 06.1946–09.1947 r.; sprawozdania i

preliminarze budżetowe (w tym dot. wydawania „Tygodnika Informacyjnego”) za okres 07.1946–11.1947 r.; Protokół z Narady Działaczy i Pracowników Kultury w Szczecinie dnia 17.03.1947 r.

1946-1949, Szczecin, rkps, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

TARNÓW

243. PKŻ Tarnów.

Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 10.1946–11.1947 r.; Sprawozdania Referatu Kultury i Propagandy za 1946 r.; Zaproszenie na Manifestację Żałobną dot. VIII rocznicy wymordowania Żydów tarnowskich

1946-1950, Tarnów, rkps, druk, mps, jidysz, j. pol., luźne, s.

WARSZAWA

244. WKŻ Warszawa.

Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 04.1946–10.1947 r.; Preliminarz budżetowy za rok szkolny 1945/46; korespondencja i sprawozdania dot. działalności kulturalno-oświatowej i propagandowej (dot. bezpieczeństwa ludności żydowskiej) w 1946 r.; Zaproszenie na Wieczór Artystyczno - Muzyczny organizowany przez Woj. Kom. Żydowski w Warszawie. Wydz. Kultury i Propagandy

1946-1947, Warszawa, rkps, druk, mps, j. pol., jidysz, luźne, s.

WŁOCŁAWEK

245. OKŻ Włocławek.

Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 01.1946–11.1947 r.; korespondencja i dokumenty dot. działalności kulturalno-propagandowej we Włocławku

1946-1947, Włocławek, rkps, mps, j. pol., luźne, s.

WROCLAW

246. WKŻ Wrocław.

Sprawozdania z pracy Referatu Kultury i Propagandy we Wrocławiu i innych miastach wchodzących w skład województwa dot. działalności kulturalno-propagandowej za okres 03.1946-02.1947 r.; Sprawozdania dot. działalności Wydz. Kultury i Propagandy na terenie Dolnego Śląska za okres 07.1945-09.1947 r.; Preliminarze budżetowe i kosztorysy (1946-1947); Komunikaty nadsyłane z Wrocławia i innych komitetów na Dolnym Śląsku dot. działalności kulturalno-propagandowej; Okólniki, ogłoszenia i informacje dot. działalności Referatu Kultury i Propagandy; Sprawozdania z działalności Żydowskiego Towarzystwa Kultury i Sztuki na Dolnym Śląsku we wrześniu 1947 r.; Kronika kulturalna z 19.02.1949 z Wydz. Kultury i Propagandy; korespondencja wychodząca; Zaproszenie – „Wendung fun der erszter kultur-konferenc in Niderszlezje”; Zaproszenie i program Konferencji Kultury Żydowskiej na Dolnym Śląsku; Zaproszenie na Koncert mający się odbyć w związku z kampanią żniwną; Spis uczestników 10-dniowego Kursu Historii Żydów; informacje dot. wystawy malarstwa i grafiki Rafała Mandelzwejga we Wrocławiu; wycinki prasowe i fragmenty Biuletynu Informacyjnego wychodzącego na Dolnym Śląsku; plakat z Programem Wykładów Dolnośląskiego Objazdowego Uniwersytetu Ludowego na miesiąc sierpień

1945-1949, Dolny Śląsk, rkps, druk, mps, jidysz j. pol., luźne, s.

X. VARIA

Film.

247. Varia.
Sprawy związane z filmem żydowskim w Polsce – Odpis umowy zawartej 19.11.1946 pomiędzy Przedsiębiorstwem Państwowym „Film Polski” a CKŻP, dołączone zestawienia kosztów filmu „Aktualia Żydostwa Polskiego”; art. N. Grossa „W sprawie filmu żydowskiego w Polsce”; Pełnomocnictwo wydane przez CKŻP dla Goskinda i Goldberga dot. dysponowania bez ograniczeń filmami żydowskimi wyprodukowanymi przez Przedsiębiorstwo Państwowe Film Polski oraz korespondencja dot. tejże umowy

b.d., mps, j. pol., luźne, s.

Chór.

248. Varia.
Spis uczestników chóru

b.d, mps, j. pol., luźne, s.

**Aneks Indeks osobowy do Inwentarza akt Wydziału Kultury i
Propagandy CKŻP, j. a. 181:**

Ajzenberg Chaim
Apfelbaum Izydor
Arbuz Chaim
Auerbach Rachela
Bereza Izaak
Bersztel Józef
Biberkrant Alina
Binecki Pesach
Bokis Efroim
Borensztejn Izaak
Brandys Herman
Burak Rachela
Bużnicki Lejzor
Cander Janina
Chęciński Izaak
Ciarka Perec
Cofnas/Cofner Aron
Cwajghaft Wolf
Czerniejewska Kazimiera
Daszek Szlama
Dłużniewska Urszula
Dolinger Maria
Dresler[?] Karola
Dua Ilja
Dudek Władysława
Edelsburg Nochim

Elberg Jehuda
Fiszbein Szmul
Fischer Wolf
Fiszman Majer
Flam Feliks
Folman Aron
Frenkiel Szlama
Friedman Hersz
Frydrych Efraim
Gadomska Zofia
Gelbtrunk Elias
Gellersztejn Fiszel
Gliksztok Henryk
Goldberg Chaim
Goldberg Markus
Goldberg Olga-Udla
Goldfarb Guta
Goldman Jewsiej
Golszal Szlama
Grabek Franciszka
Grabek Franciszka
Grabek Marianna
Grinfeld/Grynfeld Izaak
Gruzińska Rywa
Grynhole Nadzia
Grynszpan Chaim
Gurfinkiel Sala
Gutman-Górska Anna
Halperin Gita

Halter Szlama
Hampel Jakób
Herz Ignacy
Hilman Lejzer
Hofman Michał
Honigman Ber
Herman Beniamin
Horowicz Szaja
Ickowicz Hersz
Janasowicz Icek
Jasnokowska Stefania
Jaszuński Grzegorz
Joffe Fejga
Kalmanowicz Alma
Kamusiewicz Hersz
Karpinowicz Mejlach
Kelzon? Szejna
Kirschbaum Perel/Pola
Kirszenbaum Szyja
Kirszenbaum Zelman
Klugman Aleksander
Knaphajs Mojżesz
Kozłowski Majer
Korman Gustaw
Korman Judko
Korn Chuna
Kornfeld Leon
Kotłowski Leon
Koton Mejlech

Kram Mina
Kubiak Barbara
Kuczerer Berko
Kulesza Maria
Kuśmirak Jadwiga
Landau Abram
Lasman Benjamin
Lew Józef
Lucińska Marcela
Ładowska Czesława
Łam Pola
Łastik Salomon
Margulis Abram
Mark Bernard
Martyn Jakób
Masławska Irena
Masławski Marian
Micmacher Salomon/Szymon
Miednikow Lea
Minczak?? Wacława
Mirski Michał
Mizura Natalia
Motylska Krystyna
Niemykowska Alina
Nudelman Mark
Olczak Aniela
Oldak Jan
Olicki Leib
Olszewska Józefa

Orbach Sala
Piaseczna Maria
Pejsachowicz Seweryn
Poznański Dawid
Pudłowski Alter
Rabinowicz Anna
Rajch Mejloch
Rajchenberg Abram
Rotapel Ela
Rotenberg Salek
Rozenberg Izrael
Rozenkwajg Daniel
Rozensztejn Szymon
Rozental Ryka-Renia⁸
Rudnicka Luba
Samburski Mojżesz
Sapirsztejn Hersz
Sapirsztejn Jakob
Sfard Dawid
Segał Estera
Siedlecki Froim
Sikorska Genowefa
Stekin Musia
Szapińska Maria
Szczęśliwa Sara
Szer Fania
Szmulewicz Izak⁹

---

⁸ M.in. legitymacja służbowa nr 25 bez zdjęcia.

⁹ M. in. legitymacja służbowa nr 53 bez zdjęcia.

Szotenberg Włodzimierz
Szper Natan
Szperman Rachela
Sztangier Jakób
Sztern Hersz
Sztern Majer
Szulc Henryk
Szwarc Seweryn
Szyja Rubin
Śnieg Leokadia
Tauchner-Pawłowski Józef
Tyrman Izrael
Ubfal Wolf
Warszawski Gedale
Weif Chaim
Weif Sender
Weif Szymon
Werkcejg Jakub
Wileński Jakub
Zajdler Anna
Zaremba Zofia
Zelcer Mordka
Zwoliński Bolesław
Zygelberg Ruta
Żaba Stanisław